

Dato 10. september 2014  
Side 1 af 2

Folketingets Miljøudvalg  
Christiansborg  
1240 København K



#### Landbrug & Fødevarer

Axelborg, Axeltorv 3  
DK 1609 København V

T +45 3339 4000

F +45 3339 4141

E [info@lf.dk](mailto:info@lf.dk)

W [www.lf.dk](http://www.lf.dk)

CVR DK 25 52 95 29

## Henvendelse angående grundlaget for udpegning af kunstige vandløb i vandplanerne

Landbrug & Fødevarer finder anledning til at orientere Miljøudvalget om, at udpegningen af kunstige vandløb i vandplanerne efter Landbrug & Fødevarers opfattelse i stor udstrækning sker på et ufuldstændigt grundlag til skade for landbrugserhvervet.

Ejeren af en større landbrugsejendom på Sjælland har rettet henvendelse til Landbrug & Fødevarer i anledning af, at hans indsigelser imod udpegningen af et kommunevandløb ved hans ejendom som naturligt ikke er blevet hørt trods henvisning til et kort opmålt i 1808. Landbrug & Fødevarer har herefter gennem Videncentret for Landbrug rettet en forespørgsel til Geodatastyrelsen om dels det omhandlede vandløb, dels indholdet i de kort, der senere er indgået i matriklen. Kopi af svaret på henvendelsen vedlægges sammen med kopi af det nævnte kort fra 1808.

Det fremgår af svaret, at der er meget stor sandsynlighed for, at det omhandlede vandløb ville have været vist på kortet, hvis vandløbet havde eksisteret i 1808, hvor kortet er opmålt. På det grundlag er der rettet henvendelse til Naturstyrelsen med opfordring til at korrigere udpegningen af det omhandlede vandløb i vandplanen.

Samtidig har vi opfordret Naturstyrelsen til at inddrage de ældste matrikelkort i udpegningen af kunstige vandløb i vandplanerne som et primært element i vurderingen.

Som det vil fremgå af Geodatastyrelsens svar indeholder de ældste matrikelkort foruden ejendomssituationen et væld af topografiske oplysninger, såsom angivelse af, hvad der udover de dyrkede landbrugsarealer findes af enge, heder, moser, vandløb, søer, veje skove, beplantninger, gravhøje og bygninger. Der forelå ingen egentlig instruks for opmålingen, så de nævnte topografiske oplysninger er udtryk for, hvad den enkelte landinspektør/landmåler på daværende tidspunkt fandt det betimeligt at indmåle. Ifølge udtalelsen har Geodatastyrelsen generelt den opfattelse, at opmålingen i begyndelsen af 1800-tallet var præget af, at det var lidt tilfældigt, hvad der blev indmålt, men styrelsen foretager i den aktuelle sag en vurdering af det foreliggende kort og finder det sandsynligt, at det omhandlede vandløb ville have været indmålt, hvis det fandtes.

Udtalelsen fra Geodatastyrelsen giver efter vores opfattelse grundlag for generelt at inddrage de ældste matrikelkort i arbejdet med udpegning af kunstige vandløb, hvilket vil give sig udslag i udpegning af et betydeligt større antal kunstige vandløb, end det er sket hidtil.

Det fremgår af Naturstyrelsens instrukser til enhederne vedrørende kunstige vandløb, at vandløbene skal sammenholdes med historiske 1800-talskort ('Høje målebordsblade' eller – for

Landbrug & Fødevarer er erhvervsorganisation for landbruget, fødevarer- og agroindustrien. Med en eksport på over 148 milliarder kroner årligt og med 183.000 beskæftigede repræsenterer vi et af Danmarks vigtigste eksporterhverv.

Ved at nytænke og synliggøre erhvervets bidrag til samfundet sikrer vi vores medlemmer en stærk placering i Danmark og globalt.



Sønderjyllands vedkommende – 'Preussiske kort', og at der eventuelt i tvivlstilfælde kan suppleres med de historiske matrikelkort fra KMS (nu Geodatastyrelsen).

De høje målebordsblade er opmålt i perioden fra 1842 til 1899, mens matrikelkortene er opmålt før 1844 og mange betydeligt før 1844, som i det ovenstående eksempel. Matrikelkortene vil således næsten altid være ældre end de høje målebordsblade, og de fleste vil være betydeligt ældre end de tilsvarende høje målebordsblade. Med Geodatastyrelsens oplysninger om det forventede indhold af topografiske oplysninger i de ældste matrikelkort må inddragelse af disse kort i udpegningen af kunstige vandløb ikke begrænses til tvivlstilfælde. De skal indgå som et primært element i vurderingen, da det kan være afgørende at anvende de ældst tilgængelige kort.

Da Geodatastyrelsen anfører, at indholdet af topografiske oplysninger i de omhandlede matrikelkort ikke er entydigt, kan disse kort naturligvis ikke anvendes ukritisk. Oplysningen om, at dette kortmateriale indeholder et væld af topografiske oplysninger må imidlertid medføre, at de altid inddrages samtidig med, at indholdet i det enkelte kort vurderes konkret, som det også er sket i den omtalte sag.

Med baggrund i denne henvendelse håber vi, at Miljøudvalget vil medvirke til, at de ældste matrikelkort inddrages som et fast element i udpegningen af kunstige vandløb i vandplanerne, så der sikres en retvisende karakterisering af disse.

Med venlig hilsen

Flemming Nør-Pedersen

Direktør